

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Biennii Peripatetici

Complectens Quæstiones Logicales Una Cum Institutionibus Dialecticis Ad Antiquorum Recentiorumque Mentem Resolutas, Nec Non Juxta Modernam Scholarum Peripateticarum Methodum Elaboratas & Explicatas

Kretz, Marquard

Herbipoli, 1749

§. 4. An detur universale Fonsecae & Cajetani?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52248)

voces habent singulare & plurale grammaticale C. objectivum. N.

232. *Observe I.* Non negatur conceptus & voces esse universale *in significando* aut *repræsentando*, quod per se singulare esse potest; sed negatur ea esse universalia strictè talia *in essendo* & *prædicando*. II. Sicut ab aliis rebus singularibus abstrahi potest universale, ita à multis conceptibus aut vocibus præscindi potest ratio communis, quæ verè sit universalis. Verùm hæc non est *Nominalium* sententia, sed Peripateticorum, ut videre est apud *Conimbricenses in Præfat. Porphyrii* q. 1. a. 2.

§. IV.

An detur universale Fonseca & Cajetani?

233. *Nota 1.* Triplicem naturæ statum admittit *Fonseca*, nimirum statum essentialis sive possibilitatis, statum contractionis sive existentiae, & statum abstractionis sive objectivum. In *statu essentialis* voluit naturam esse priorem suis individuis, & indifferentem, ut contrahatur ad hoc vel illud individuum, & pro hoc statu ante omnem intellectum naturam voluit esse verè universalem. Hanc genuinam *Fonseca* fuisse sententiam multi tum in impressis, tum in manuscriptis tradunt, contra quos *Fonsecam* defendit *P. Alev. Tract. 1. Disp. 2. c. 1. §. 3. subsect. 4.* ubi, hunc statum etiam secundum *Fonsecam* extra intellectum non dari, ex ipsis *Fonseca* verbis probat & deducit. In *statu contractionis* docuit naturam universalitatem suam rursus *Amittere*

tere

tere, eoquòd ad differentiam individualem contrahatur. In *statu abstractionis* naturam denuò fieri universalem per intellectum tradidit, cujus ope abstrahitur à singularitatibus. Statum hunc tertium defendam infrà. *Status igitur quæstionis* hìc tantum est de statu possibilitatis, utrùm pro hoc statu natura sit verè universalis etiam extra intellectum?

234. *Nota 2.* Cardinalis Cajetanus unitatem quandam negativam, ipsi rei extra intellectum inexistentem, ad universale sufficere dictitabat. Negativam hanc unitatem docuit consistere in hoc: quod natura Petri v. g. ope distinctionis mediæ Scotisticæ à singularibus distincta, nullam habeat repugnantiam, ut sit in Paulo vel Joanne: quòd autem Paulo vel Joanni inesse actu non possit, Petreitatem in causa esse, cui actu est affixa.

235. *Dico 1.* Natura in statu possibilitatis extra intellectum posita non est universale. *Ratio est primò.* Quia nulla natura extra intellectum indifferens est, ut sit in hoc vel illo individuo, cum natura possibilis eadem omninò sit, quæ est existens; sed existens indifferens non est; ergo nec possibilis indifferens erit. Deinde natura possibilis v. g. Petri identificatur cum Petri singularitate possibili; ergo indifferens esse nequit, ut sit in Petro vel Paulo; aliàs vel singularitas Petri erit realiter distincta ab ejus natura, vel certè Petrus posset esse alius à se ipso, cum posset esse Paulus, vel alius quicunque. *Ratio est secundò.* Talis natura nequit actu

actu esse in multis per veram identitatem, & cum vera sui multiplicatione; eoquod *disjunctivè* duntaxat in hoc vel illo individuo sit; hoc enim in sententia hac nisi admittatur, natura divina maximè singularis àb universali excludi non poterit.

236. *Obj.* Natura v. g. Sempronii in statu possibilitatis poterat non contrahi ad Sempronium; ergo erat indifferens, ut inesset sempronio, vel alteri. *R. D. Ant.* poterat non contrahi, h. e. poterat relinqui in statu possibilitatis, & non produci. *C. h. e.* poterat etiam contrahi ad Titium, vel Deus ex Sempronio facere poterat Titium, aut illum huic identificare. *N. Si opponas.* Natura Sempronii in statu possibilitatis nondum est contracta ad Sempronium; ergo adhuc indifferens est. *R. D. Ant.* nondum est contracta ad Sempronium possibilem. *N.* Ad actu existentem. *C. Si instes.* Natura Sempronii in statu possibilitatis est natura humana; sed hæc realiter inest multis; ergo natura Sempronii potest inesse multis; ergo erit verè Universalis. *R. D. maj.* est natura humana cum individuatione, i. e. est *hæc* natura humana. *C.* Sine individuatione. *N. D. etiam min.* Natura præcisa àb individuatione inest multis. *C.* contracta ad individuationes. *N.* Ex his quoque advertes allatum syllogismum esse vitiosum.

237. *Dico 2.* Nec datur natura negativè una à parte rei, & consequenter Universale Cajetani nullum est. *Probat.* Natura Petri v. g. non potest non dicere repugnantiam, ut sit in Paulo; ergo natura negativè una non datur.

N

tur.

tur. *Prob. ant.* Petreitas non potest non dicere repugnantiam, ut fit in Paulo; ergo etiam natura Petri. *Prob. conf.* Natura Petri & Petreitas à parte rei non distinguuntur; ergo sicut Petreitas non potest non dicere repugnantiam, ut fit in Paulo, ita & natura. Quæ obijci hîc possunt, facilè solves ex §. 1. *hujus art.* & ex §. 5. immediatè subsequente.

§. V.

An Detur Universale Scotistarum & Respectivistarum?

238. *Nota. 1.* *Scotista* in doctrina de universali non sunt consentientes. Licet enim, principiis suis de distinctione formali ex natura rei innixi, in hoc conveniant, quod doceant universale consistere in natura communi, singularibus quidem realiter identificatâ, at simul formaliter ex natura rei ab hæcceitatibus distincta; Si tamen ex iis postules, per quid natura communis sit, aut universalis? *Scotistas* in *Scotistas* arma vertere intelliges. Alii dicent, naturam esse communem *per inexistentiam*, ita, ut una eadèmq; natura realiter reperiat in omnibus, v. g. eadem natura humana in omnibus hominibus. Alii respondebunt naturam esse Universalem *per unitatem privativam*, quatenus natura per adventum differentiarum individualium & specificarum privatur aliquâ unitate positivâ, quam ex se deberet & posset habere. Hoc sic explicant: Natura humana v. g. per Pauleitatem & Petreitatem redditur quidem

dem